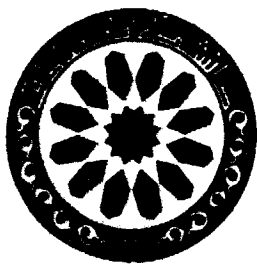
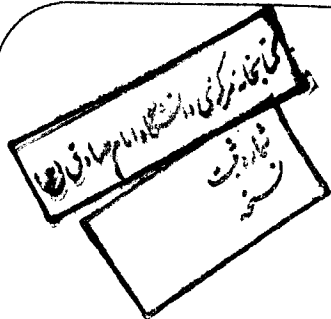

تقدیر
برچهرگان!

۲۸۵۰۲

دانشگاه امام صادق (علیه السلام)

دانشکده معارف اسلامی و حقوق

پایان نامه دوره کارشناسی ارشد حقوق (گرایش جزا)

«مسئولیت کیفری پزشکان»

6008 -

محمد رضا ایمانی

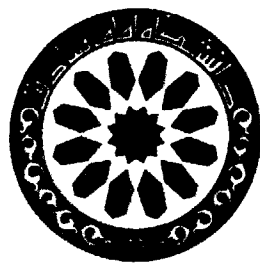
استاد راهنما:

دکتر محمد علی مهدوی ثابت

پائیز ۱۳۷۸

۲۸ ۵۰۲

۲۰ / ۲ / ۱۳۷۹

دانشگاه امام صادق (علیه السلام)

دانشکده معارف اسلامی و حقوق

پایان نامه دوره کارشناسی ارشد حقوق (گرایش جزا)

«مسئولیت کیفری پزشکان»

محمد رضا ایمانی

استاد راهنما:

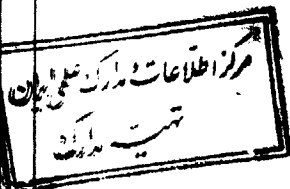
دکتر محمد علی مهدوی ثابت

اساتید مشاور:

آیه الله سید محمد حسن مرعشی

دکتر فرامرز گودرزی

پائیز ۱۳۷۸

کلیه حقوق اعم از چاپ و تکثیر، نسخه برداری،
ترجمه، اقتباس و... از این پایان نامه کارشناسی ارشد
برای دانشگاه امام صادق علیه السلام محفوظ است. نقل
مطالب با ذکر مأخذ بلامانع است.

تأییدیه اعضای هیأت داوران حاضر در جلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد

اعضای هیأت داوران نسخه نهایی پایان نامه آقای ... محمد رضا ایمانی ... ۷۰۳۰۱۷۰۵۴۴

تحت عنوان ... مسئولیت کیفیت پژوهشگر

را از نظر شکل و محتوی بررسی نموده و پذیرش آنرا برای تکمیل درجه کارشناسی ارشد پیوسته

پیشنهاد می کنند.

اعضای هیأت داوران	نام و نام خانوادگی	رتبه علمی	محل امضاء
(۱) استاد راهنما:	دکتر محمد علی مهدوی ثابت	استادیار	
(۲) استاد مشاور:	دکتر فریا مرز گودرزی	معادل استادیار	
استاد مشاور ۲ (۳) نماینده شورای	آیة الله محمد حسن مرعشی	مناشیلو استاد	
تحصیلات تکمیلی دانشکده:	آقای مهدی زاده		
(۴) اساتید ناظر:			
(۱)			
(۲)			

(۴) اساتید ناظر:

(۱)

(۲)

«بسمه تعالی»

چکیده پایان نامه کارشناسی ارشد

متأسفانه اکثر پزشکان، همانند سایر مشاغل، از قوانین و مقررات حاکم بر حرفه خود بی‌اطلاعند و این عدم اطلاع باعث می‌شود که نتوانند در مقام شاکی یا متهم از حقوق خود دفاع نمایند و چه بسا موجب سوء استفاده افراد مغرض قرار گیرند و گروه اندک مطلع هم به منابع مناسب و کاملی دسترسی ندارند. پایان نامه حاضر به این کمبود توجه نموده و به جرائم و مسئولیتهای کیفری پزشکان پرداخته است.

پایان نامه از یک بخش مقدماتی و دو بخش اصلی تشکیل شده است:

در بخش مقدماتی به بررسی سابقه تاریخی، مسئولیت کیفری و مفهوم آن پرداخته شده است. بخش اول از دو فصل، شامل مبانی مسئولیت کیفری از لحاظ نظری و عملی تشکیل شده است و در مورد اخذ براءت پزشکان از بیمار قبل از درمان، پس از بررسی نظرات و عقاید موافقین و مخالفین، نظر جدیدی ارائه شده است و با دلایل اثباتی و نقضی و استدلالات محکمی، اخذ براءت را لازم ندانسته بلکه امری زائد شمرده است.

بخش دوم از سه فصل، شامل جرائم پزشکان ناشی از اقدامات پزشکی و با توجه به وظایف پزشکی و مراجع صالح به رسیدگی به جرائم آنان تشکیل شده است. در این بخش به مسائل جدیدی از قبیل تلقیح مصنوعی، کنترل خانواده، آزمایش روی انسان و انتقال خون اشاره شده است که با توجه به مسائل جدید، قانونی در اینگونه موارد تدوین نشده است و فقط از نظر فقهی امری ممنوع و خلاف شرع است.

در نتیجه نظرات جدید و راه‌حلهایی به قانونگذار اسلامی داده شده تا به اصلاح قوانین و وضع آن پردازد.

کلمات کلیدی:

پزشک - مسئولیت کیفری - دیه - اخذ براءت - سقط جنین - افشاء سر - تلقیح مصنوعی -

پیوند اعضا و ...

«بسمه تعالی»

موجز اطروحه دوره فوق مجیستر

مع الاسف، اكثر الاطباء لا يعلمون عن حدود القوانين الحاكم على حرفه انفسهم وهذا (يعنى عدم اطلاعهم) يوجب عدم استطاعه فى الدفاع عن حقوقهم، اثناء المرافعه سواء فى رتبه الشاكى او المتهم وربما يوجب سوء العمل من اشخاص المفروض. بعض الاطباء يعلمون عن بعض حدود القوانين ولكن ليس المآخذ الصالح والمعقول فى تناول يدهم. هذه الاطروحه، ملتفت بهذا النقص و مشتمل على الجرائم الاطباء و مسئوليتهم فى قبال عملهم.

تتضمن الاطروحه على ثلاثه اقسام: قسم المقدماتى و قسمان الاصليان.

يشتمل القسم المقدماتى على التاريخ الجرائم الطبيه، مسئوليه الجزائيه و مفهومها. يشتمل القسم الاول الاصلى عن فصلين: مبانى مسئوليه الجزائيه من جهه النظرية والعملية. و فى هذا القسم، يبدع المصنف نظريه الجديده فى عدم وجوب الاخذ البرائه توسط طبيب من المريض قبل المعالجه. و لاثبات نظريته و رد نظريه المخالفين توجد المدارك و الدلائل المتيقنه فى هذا القسم من الاطروحه.

يشتمل القسم الثانى الاصلى من ثلاثه فصول: جرائم الاطباء التى تنشأ من الاعمال الطبيه، جرائم الاطباء التى تنشأ من التكاليف القانونيه الطبيه و محاكم الصالح لانشاء الرأى فى جرائم الاطباء. فى هذا القسم يبدع المصنف نظرات الجديده فى التلقيح المصنوعى، ايجاد المانع فى التولد الطفل، التحاليل الطبيه على جسم الانسان الحى و اخذ الدم و الاعضاء المريض المحتاج. مع الاسف، لا يبحث قانون الايران عن هذه المسائل و موجود فى كتب الفقيه الجديده فقط. فى قسمه النتيجة يبدع المصنف النظريات الجديده للمقنن الاسلامى فى ايران لاصلاح القوانين الموجوده.

لغات المهمه:

طب - مسئوليه الجزائيه - ديه - اخذ البرائه - سقط الحمل - افشاء السر - تلقيح المصنوعى - تطعيم الاعضاء و الخ.

* فهرست مطالب *

یک	پیشگفتار	
۱	مقدمه	
۵	بخش مقدماتی: کلیات	
۶	فصل اول: سابقه تاریخی	
۶	مبحث اول: ایران	
۶	گفتار اول: ایران باستان	
۱۰	گفتار دوم: از ظهور اسلام تا مشروطیت	
۱۵	گفتار سوم: دوران معاصر (از مشروطیت تا پیروزی انقلاب اسلامی)	
۱۸	گفتار چهارم: دوران کنونی (از پیروزی انقلاب اسلامی تاکنون)	
۱۸	مبحث دوم: سایر جوامع	
۲۰	فصل دوم: مسئولیت کیفری	
۲۰	مبحث اول: مفهوم مسئولیت کیفری	
۲۰	گفتار اول: معنای لغوی	
۲۰	گفتار دوم: معنای اصطلاحی	
۲۳	مبحث دوم: مبانی و شرایط تحقق مسئولیت کیفری	
۲۳	گفتار اول: مبانی مسئولیت کیفری	
۲۳	الف) مسئولیت منطقی	

۲۳	ب) مسؤولیت اخلاقی
۲۴	ج) مسؤولیت روانی
۲۴	د) مسؤولیت اجتماعی
۲۵	ه) مسؤولیت قانونی
۲۶	گفتار دوم: شرایط تحقق مسؤولیت کیفری
۲۶	الف) انتساب مادی
۲۷	ب) انتساب معنوی
۲۹	ج) انتساب قانونی
۳۰	د) فقدان عوامل مانع مسؤولیت کیفری
۳۱	۱- کودکی
۳۱	۲- جنون
۳۱	۳- اجبار
۳۱	۴- اکراه
۳۱	۵- خواب و بیهوشی
۳۳	۶- مستی
۳۳	۷- اشتباه
۳۳	مبحث سوم: مقایسه مسؤولیت کیفری با سایر مسؤولیتها
۳۳	گفتار اول: مسؤولیت جزایی و مدنی
۳۴	الف) از لحاظ تعریف
۳۴	ب) از نظر هدف
۳۴	ج) از لحاظ منبع
۳۴	د) از لحاظ قلمرو
۳۴	ه) از لحاظ رفتار مرتکب

۳۴	و) از لحاظ آئین دادرسی
۳۵	گفتار دوم: مسؤولیت جزایی و مسؤولیت انتظامی یا انضباطی
۳۵	الف) از لحاظ عام و خاص بودن
۳۵	ب) از لحاظ نوع واکنش
۳۵	ج) از جهت مرجع رسیدگی

* * * * *

بخش اول: مسؤولیت کیفری در اعمال پزشکی

۳۷	فصل اول: مسؤولیت کیفری در اعمال پزشکی از لحاظ نظری
۳۷	مبحث اول: نظریات مختلف در مسؤولیت کیفری پزشکی
۳۸	گفتار اول: در فقه اسلامی
۳۸	الف) در فقه شیعه
۳۸	۱- مسؤولیت پزشک جاهل
۳۹	۲- مسؤولیت پزشک خطا کار
۴۰	۳- مسؤولیت پزشک حاذق
۴۱	یکم: قول مشهور
۴۱	دوم: قول غیر مشهور
۴۴	- نتیجه
۴۷	ب) در فقه اهل سنت
۴۷	۱- مسؤولیت پزشک جاهل
۴۸	۲- مسؤولیت پزشک خطا کار
۴۹	۳- مسؤولیت پزشک حاذق
۵۰	گفتار دوم: در حقوق عرفی
۵۰	الف) نظریه عرف و عادت

۵۱	ب) نظریه فقدان سوء قصد
۵۲	ج) نظریه رضایت بیمار
۵۴	د) نظریه ضرورت
۵۵	ه) نظریه اجازه قانون
۵۷	مبحث دوم: تعهد پزشک
۵۷	الف) تعهد به نتیجه
۵۸	ب) تعهد به وسیله
۵۸	ج) معیار تمیز تعهد
۵۹	مبحث سوم: ارکان سه گانه مسؤلیت پزشک
۵۹	گفتار اول: رفتار مجرمانه یا خطای پزشکی
۵۹	الف) مفهوم فعل مجرمانه یا خطای پزشکی
۶۰	ب) مصادیق فعل مجرمانه یا خطای پزشکی در قانون مجازات اسلامی
۶۱	۱- بی احتیاطی
۶۳	۲- بی مبالاتی
۶۷	۳- عدم مهارت
۷۰	الف - خطا در تشخیص
۷۴	ب - خطا در فعل
۷۶	ج - خطای جراحی
۷۷	د - خطای بیهوشی
۸۰	ه - خطای اشعه
۸۰	و - جراحی زیبایی
۸۲	۴- عدم رعایت نظامات دولتی
۸۴	ج) درجه فعل مجرمانه یا خطای پزشکی

۸۵	گفتار دوم: نتیجه مجرمانه (خسارت)
۸۹	گفتار سوم: رابطه سببیت
۸۹	الف) نظریه شرط ضروری
۹۰	ب) نظریه شرط مستقیم
۹۰	ج) نظریه شرط پویای نتیجه
۹۰	د) نظریه شرط کافی
۹۴	مبحث چهارم: مسئولیت پزشکی نسبت به افراد غیر بیمار و اقدامات زیر دستان
فصل دوم: مبانی مسئولیت کیفری در اعمال پزشکی از لحاظ اجرایی	
۹۷	مبحث اول: اجازه قانون
۹۷	گفتار اول: اجازه قانونی طبابت
۹۸	گفتار دوم: محدوده مجاز برای طبیب
۹۸	گفتار سوم: لغو اجازه یا پروانه طبابت
۹۹	مبحث دوم: قصد درمان
۱۰۰	مبحث سوم: مشروع بودن اعمال طبی و جراحی
۱۰۱	مبحث چهارم: رعایت موازین پزشکی
۱۰۱	مبحث پنجم: رضایت بیمار، شرایط و احکام آن
۱۰۳	گفتار اول: اهلیت رضایت دهنده
۱۰۳	گفتار دوم: شخصیت رضایت دهنده
۱۰۶	گفتار سوم: شخصیت طرف رضایت
۱۰۶	گفتار چهارم: موضوع رضایت
۱۰۷	گفتار پنجم: شرایط رضایت نامه معتبر
۱۰۹	گفتار ششم: زمان رضایت

۱۰۹	گفتار هفتم: شکل رضایت
۱۰۹	الف) رضایت ابرازی
۱۱۰	ب) رضایت ضمنی
۱۱۴	مبحث ششم: اخذ براءت
۱۱۷	مبحث هفتم: استثناءات وارده بر اخذ براءت و رضایت
۱۱۷	گفتار اول: موارد اورژانسی و فوری
۱۱۷	الف) مفهوم فوریت
۱۱۸	ب) مرجع تشخیص فوریت
۱۱۸	ج) شرایط لازم جهت تحقق موارد فوری
۱۱۸	د) مبنای عدم مسؤولیت پزشک در موارد فوری
۱۱۸	۱- لزوم حفظ نفس اشخاص
۱۱۹	۲- قاعده احسان
۱۱۹	گفتار دوم: جلوگیری از شیوع بیماریهای واگیردار
۱۱۹	گفتار سوم: نظامیان در جنگ
۱۲۰	گفتار چهارم: سایر موارد

* * * * *

۱۲۱	بخش دوم: جرائم پزشکی و صلاحیت مراجع
۱۲۲	فصل اول: جرایم ناشی از اقدامات پزشکی
۱۲۲	مبحث اول: قتل
۱۲۳	مبحث دوم: قتل از روی ترحم
۱۲۴	گفتار اول: قتل از روی ترحم در فقه اسلامی
۱۲۷	گفتار دوم: قتل از روی ترحم در حقوق عرفی
۱۳۱	مبحث سوم: قطع یا نقص عضو

۱۳۱	مبحث چهارم: پیوند اعضاء.....
۱۳۲	گفتار اول: پیوند اعضا در فقه اسلامی.....
۱۳۵	گفتار دوم: پیوند اعضا در حقوق عرفی.....
۱۳۵	الف) پیوند اعضاء در حقوق ایران.....
۱۳۶	- نتیجه.....
۱۳۷	ب) پیوند اعضاء در سایر کشورها.....
۱۳۷	۱- کشورهای مسلمان.....
۱۳۷	الف - عربستان.....
۱۳۷	ب - مصر.....
۱۳۸	ج - کویت.....
۱۳۸	د - سوریه.....
۱۳۸	ه - اردن.....
۱۳۹	۲- سایر کشورها.....
۱۳۹	الف - آمریکا.....
۱۳۹	ب - انگلستان.....
۱۳۹	ج - ایرلند.....
۱۳۹	د - آلمان.....
۱۳۹	ه سایر کشورهای پیشرفته.....
۱۴۰	مبحث پنجم: سقط جنین.....
۱۴۳	گفتار اول: انواع سقط جنین.....
۱۴۳	الف) سقط جنین طبیعی.....
۱۴۳	ب) سقط جنین درمانی.....
۱۴۶	ج) سقط جنین مجرمانه.....

- گفتار دوم: ارکان جرم سقط جنین ۱۴۷
- الف) وجود جنین ۱۴۷
- ب) اخراج جنین قبل از موعد طبیعی زایمان ۱۴۸
- ج) بکار بردن وسایل خاص ۱۴۹
- د) سوء نیت ۱۵۰
- گفتار سوم: مجازات سقط جنین ۱۵۰
- نتیجه ۱۵۳
- مبحث ششم: ملحقیات ۱۵۳
- گفتار اول: انتقال خون ۱۵۳
- الف) انتقال خون در احکام اسلامی ۱۵۳
- ب) مسؤلیت گردانندگان بانک خون ۱۵۴
- گفتار دوم: تلقیح مصنوعی ۱۵۵
- انواع تلقیح مصنوعی ۱۵۵
- ۱- تلقیح مصنوعی با دستگاه ۱۵۶
- الف - تعریف ۱۵۶
- ب - توصیف حقوقی و شرعی تلقیح مصنوعی به وسیله دستگاه ۱۵۶
- ۲- تلقیح مصنوعی نامتجانس ۱۵۷
- الف - تعریف ۱۵۷
- ب - توصیف حقوقی و شرعی تلقیح مصنوعی نامتجانس ۱۵۸
- گفتار سوم: تشریح (کالبد شکافی) ۱۵۹
- الف) موارد تشریح ۱۵۹
- ب) شرایط جواز تشریح مرده مسلمان ۱۶۰
- ج) ضمان در تشریح ۱۶۰

۱۶۱	گفتار چهارم: جلوگیری از بارداری (تنظیم خانواده).....
۱۶۱	- شرایط جواز جلوگیری از انعقاد نطفه.....
۱۶۳	گفتار پنجم: آزمایش روی بدن انسان.....
۱۶۴	- نتیجه.....
۱۶۵	فصل دوم: جرائم در ارتباط با وظایف پزشکی.....
۱۶۵	مبحث اول: افشاء سر.....
۱۶۷	گفتار اول: ارکان جرم افشاء سر پزشکی.....
۱۶۷	الف) وجود سر پزشکی.....
۱۶۸	ب) شخصیت رازدار.....
۱۶۸	ج) افشاء سر.....
۱۷۰	د) سوء نیت.....
۱۷۱	گفتار دوم: عوامل موجهه افشاء سر.....
۱۷۱	الف) تولد و فوت.....
۱۷۱	ب) امراض واگیردار.....
۱۷۳	ج) رضایت صاحب راز.....
۱۷۳	د) مصلحت خود بیمار.....
۱۷۳	ه) در مقام دفاع از خود.....
۱۷۴	و) اداء شهادت در برابر دادگاه.....
۱۷۴	ز) کارشناسی.....
۱۷۴	ح) تصمیم بیمار به ارتکاب جرم یا تحقق جرمی.....
۱۷۵	گفتار سوم: مجازات افشاء سر حرفه‌ای.....
۱۷۵	مبحث دوم: گواهی خلاف واقع.....

- گفتار اول: ارکان جرم گواهی خلاف واقع ۱۷۵
- الف) خصوصیت مرتکب ۱۷۵
- ب) غیر واقعی بودن گواهی ۱۷۶
- ج) سوء نیت ۱۷۶
- گفتار دوم: برخی موارد گواهی خلاف واقع ۱۷۷
- الف) گواهی خلاف واقع که موجب ضرر به اشخاص ثالث گردد ۱۷۷
- ب) گواهی خلاف واقع جهت انجام ازدواج ۱۷۷
- گفتار سوم: مجازات جرم گواهی خلاف واقع ۱۷۷
- مبحث سوم: مداخله غیر مجاز در امور پزشکی ۱۷۸
- گفتار اول: ارکان جرم مداخله غیر مجاز در امور پزشکی ۱۷۹
- الف) شخصیت مداخله کننده ۱۷۹
- ب) مداخله غیر مجاز ۱۸۰
- ج) سوء نیت ۱۸۱
- گفتار دوم: مجازات مداخله کننده غیر مجاز در امور پزشکی ۱۸۲
- مبحث چهارم: فریفتن بیمار ۱۸۴
- گفتار اول: ارکان جرم ۱۸۴
- الف) شخصیت مرتکب ۱۸۴
- ب) عملی که موجب گمراهی مراجعین گردد ۱۸۵
- ج) سوء نیت ۱۸۵
- گفتار دوم: مجازات ۱۸۶
- مبحث پنجم: خودداری از کمک به مصدومین ۱۸۶
- گفتار اول: شرایط تحقق جرم ۱۸۷
- الف) شخص یا اشخاصی در معرض خطر جانی باشند ۱۸۷

ب (استمداد و تقاضای کمک و جواب رد به آن	۱۸۸
ج (کمک به فردی که در خطر است نیایستی موجب توجه خطر به کمک کننده	
یا دیگران شود	۱۸۸
گفتار دوم: وظایف پزشکان و مراکز درمانی	۱۸۹
گفتار سوم: مجازات	۱۹۱
مبحث ششم: دادن نسخه رمز	۱۹۳
مبحث هفتم: سایر جرائم	۱۹۳

فصل سوم: مراجع صالح به رسیدگی جرائم پزشکی

مبحث اول: صلاحیت دادگاههای عمومی	۱۹۵
مبحث دوم: صلاحیت دادگاههای انقلاب اسلامی	۱۹۶
مبحث سوم: صلاحیت سازمان تعزیرات حکومتی	۱۹۷
مبحث چهارم: اختلاف در صلاحیت محاکم	۱۹۸

نتیجه

فهرست منابع

ضمایم

ضمیمه شماره الف - جدول دیات	۲۰۹
ضمیمه شماره ب - قانون مربوط به مقررات امور پزشکی، مواد خوردنی و آشامیدنی	۲۲۷
ضمیمه شماره ج - قانون تعزیرات حکومتی امور بهداشتی و درمانی	۲۴۲
ضمیمه شماره د - قانون طرز جلوگیری از بیماریهای آمیزشی و واگیردار	۲۵۷
ضمیمه شماره ه - آراء دادگاه	۲۶۳

پیشگفتار

در ناف دو علم بوی طیب است
می‌باش فقیه طاعت اندوز
و آن، هر دو فقیه یا طیب است
امانه فقیه حیلت آموز
می‌باش طیب عیسوی هُش
امانه طیب آدمی کش

«نظامی گنجوی»

با ستایش و سپاس به درگاه ایزد منان که با خلقت عقل، آفرینش انسان را قرین توفیق و کمال نموده، و با اعطای قوه تعقل و تفکر، امکان وصول به اندیشه و کردار نیکو را فراهم ساخت، تا انسان این موجود متحیر و سرگردان در پیکرانگی دو نیروی خیر و شر با برخورداری از آن، صلاح و مصلحت خویش را شناخته و در طریق وصول به آن گام بردارد. و با حمد و ثنا به درگاه ایزد لایزالی که این حقیر را امکان علم آموزی و دانش اندوزی عنایت فرمود و از فروع آن سیر پرالتهاب، زندگی را فرا رویم روشنایی بخشید. اما بعد از حمد و ثنا و ستایش باری تعالی و ضرورت آشنایی با موضوع و همچنین چگونگی تحقق و تنظیم مطالب این پایان نامه، ایجاب می‌نماید تا توضیحاتی مختصر در این موارد ارائه شود.

همانگونه که میدانیم در دوره‌های عالی تحصیلات دانشگاهی مرسوم است تا دانشجو با ارائه تحقیق مفصلی که پایان نامه، رساله و یا تز خوانده می‌شود به تحصیلات خویش پایان بخشیده و با دفاع از آن موفق به طی دوره گردد. بدین جهت و در متابعت از این قاعده، نگارنده نیز تصمیم گرفت پایان نامه خود را تحت عنوان «مسئولیت کیفی پزشکان» انتخاب نموده و از آنجاکه این پایان نامه علاوه بر زمینه حقوق در ارتباط با رشته پزشکی نیز می‌باشد، شایسته بود اساتید

محقق و متخصص، بر مراحل تنظارت داشته باشند لذا جناب آقای دکتر محمد علی مهدوی ثابت به عنوان استاد راهنما و حضرت آیه الله سید محمد حسن مرعشی و آقای دکتر فرامرز گودرزی به عنوان اساتید مشاور پیشنهاد گردید که پس از طرح در جلسه دانشکده مورد قبول قرار گرفته و بعد از تأیید نهایی شورای آموزشی دانشگاه به عنوان موضوع پایان نامه اینجانب تعیین و ثبت گردید.

هر چند در وهله نخست ارائه رساله‌ای در این زمینه با توجه به گستردگی موضوع مشکل می نمود اما بداعت موضوع و همچنین فقدان و یا پراکندگی تحقیقات و قوانین حقوقی ناظر به مساله «امور پزشکی»، که امروزه به عنوان یکی از ضروریات زندگی اجتماعی بشمار رفته و با جسم و جان و بالاخره حیات انسانهای بی شماری مرتبط است؛ موجب شد تا مشکلات و نواقص مزبور ناچیز جلوه نموده و نگارنده به تحقیق و تفحص بیشتر ترغیب گردد زیرا از یک سو ضرورت حفظ حیات، سلامتی و حرمت بیمارانی که جسم و جان و اسرار نهان خویش را در معرض معالجه و نظر پزشکان قرار می دهند و از سوی دیگر لزوم حمایت از پزشکان پر تلاش و با وجدانی که هم خود را مصروف مداوای بیماران و درمان دردمندان می نمایند، ایجاب می کرد تا قواعد و مقررات حاکم بر تنظیم روابط دو گروه مذکور تعیین گردیده و میزان و شرایط مسؤولیت و یا ارتفاع مسؤولیت متصدیان امور پزشکی تشریح شود.

صرفنظر از مراتب مذکور، فقدان علم و اطلاع کافی درباره قوانین و مقررات جاری کشور و عدم اطلاع افراد از حقوق و تکالیفی که قانوناً برای آنان مقرر گردیده، در واقع از موانع و مشکلات اساسی تأمین رشد کامل اجتماعی، و باعث رکود و عقب ماندگی است به علاوه جهل افراد نسبت به قوانین اغلب به اشخاص مغرض و سود جو امکان می دهد که از این وضع به زیان افراد جامعه سوء استفاده کنند بنابراین با این انگیزه و نیز استناد به متون قانونی و احکام قضایی موجود در این زمینه به تهیه و تدوین رساله‌ای اهتمام گردید که حتی الامکان وافی به مقاصد فوق باشد و مطمئناً این مهم بجز یا بهره گیری از راهنمائیها و مساعدتهای اساتید گرامی میسر نمی گشت لذا بر خود لازم می دانم از تمامی کسانی که در نیل به این هدف به نحوی از مساعدتهای ایشان